

Мария Илибаева

(1950-2020)

Биографийже

- Мария Илибаева 1950 ийын шыжа тылзын 20-шо кечынже Башкир АССР Калтаса кундемысе Токтай-Марий ялыште кресаньык ешеш шочын. Шочмо ялысе тўналтыш школым тунем пытарымек Ёлыл-Иванаевский кандашияш да Ёлыл-Сакиязовский кыдалаш школышто тунемын. Профессионал шинчымашым Йошкар-Оласе 8 №-ан ГПТУ-што налын (1968). Чонымо организацийыште пашам ыштен. Варажым Н.К.Крупская лўмеш кугыжаныш педагогике институтын историко-филологический факультетыштыже тунемын. Кўшыл шинчымаш нерген дипломым налмек, 1977–1979 ийлаште марий йылме да сылнымутым, руш сылнымутым, эртыкым Кужэгер кундемысо Шўдымарий школышто туныктен. 1979–1981 ийлаште «Марий коммуна» газетын редакцияштыже савыктышын редакторжо семын пашам ыштен. «Кугарня» да «Марий Эл» газетын корреспондентше лийын.

Сылнымут корныжо

М.Илибаеван икымше сылнымут произведенийже «Марий коммуна» газетеш 1972 ийыште савыкталтын. «Сылнымут шыже» семинарлаште лиймыже, шкенжым тергымыже сылнымутшым виянракым ыштен. 1985 ийыште [«Ончыко»](#) журналеш «Шем йыран» ойлымашыже лудшо-влак коклаште кугу мутланымашым луктын. Критик-влак марий сылнымутыш шкешотан, уста прозаикын толмыж нерген ойлаш тўнгалыныт.Шке жапыштыже чонымаште практик опытым налмыже «Кечан ўмылыштö» романлан негыз семын лийын. 1994 ийыште тудым Марий книга савыктыш луктын..«Кумыл» сборникшым, «Ончыко» журналлаште савыкталтше повесть ден ойлымашыже-влакым лудшо шокшын вашлийын.Мария Илибаеван усталыкыштыже посна верым кум книга дене савыктыме «Вес тўняшке ямдылалташ» роман налеш. Произведений 2003 ий гыч тўнгалын жапын-жапын «Ончыко» журналеш савыкталтын. 2019 ийыште произведенийже-влак «Антология современной литературы народов России. Проза» лўман книгаште савыкталтыт. М. Илибаева южо произведенийжым М. Акаш псевдоним дене воза.Марий АССР-ын Савыктыш да информаций кугыжаныш комитетын Чапкагазше (1991), [Марий Эл Республик Виктерын](#) Чапкагазше (2000) дене палемдалтын.

Марий национальный литературым вияндымашке кугу надырым пыштымыжлан Мария Илибаевалан Марий Эл Республикым Вуйлатыше [Александр Евстифеевын](#) 2018 ий 27 августысо 141-ше №-ан Указше дене [Марий Эл Республикын Калык серызыже](#) почётан лўмым

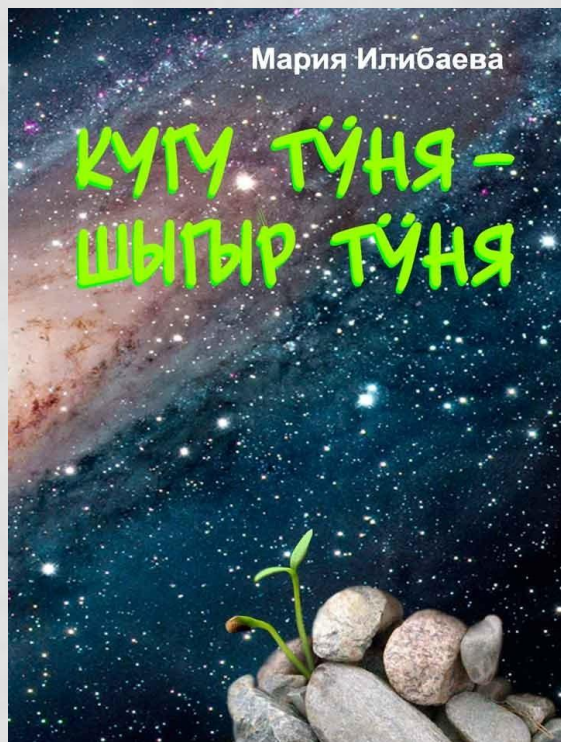
Книга - влакше

- Илибаева М.К. Кечан үмылыште Роман. — Йошкар-Ола: Марий книга савыктыш, 1994. — 264 с. Шке жапыштыже чонымаште практик опытым налмыже «Кечан үмылыштö» романлан негыз семын лийын. 1994 ийыште тудым Марий книга савыктыш луктын.

Книга сказок для детей «Шүдө йолташ = Сто друзей – Шүдүйтѳнг» представлена на трех языках: луговомарийском, горномарийском, русском. В сборник вошли восемь сказок. Воробьи Чив-Чив и Зин-Зин, домашний пес Джерри и дворовый, гуси Гида и Гога, кот Мурзик, свинья Хавронья и другие персонажи сказок Марии Илибаевой обладают человеческими качествами. С ними случаются разные истории. Книга в 2006 году стала лауреатом конкурса в номинации «Лучшая книга для детей».

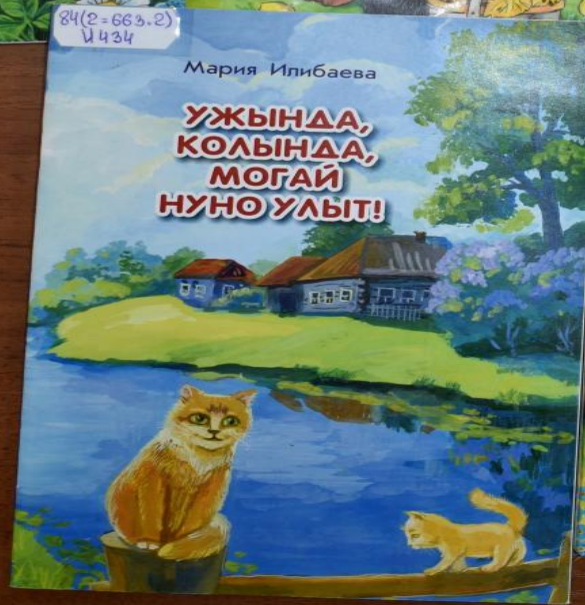
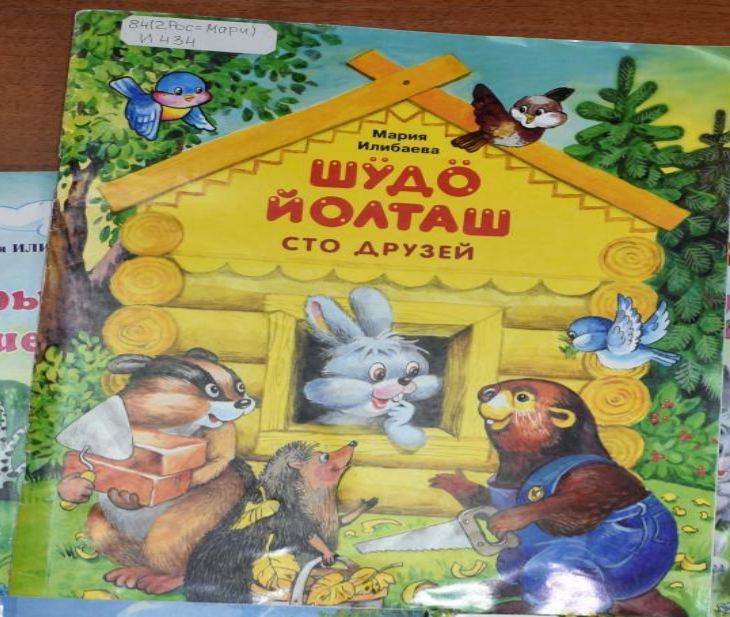

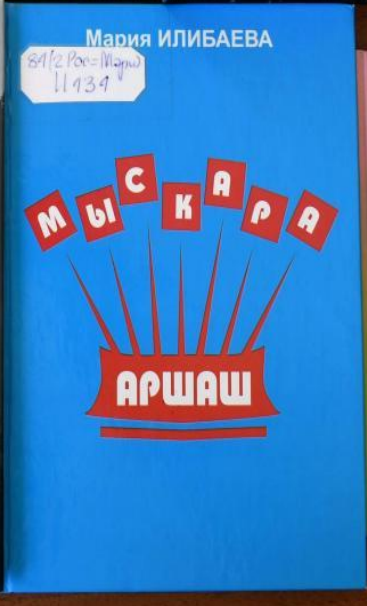
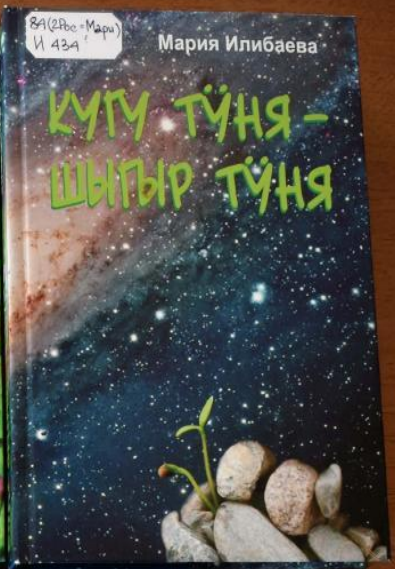
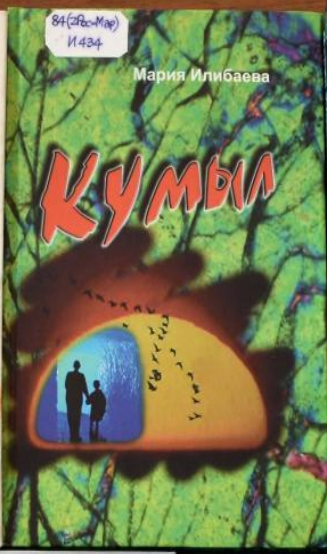
«Кугу тўня — шыгыр тўня» — пел курым утла жапым авалтыше кумда философиян роман-тетралогий. Дейвий-влак утларакше Пошкырт ден Марий кундемлаште эртат. Айдемын ош тўняшке молан толмыж нерген йодыш роман мучко йошкар шүртö семын шуйна. Тиде шүртö кажне геройын пүрымашыж гоч эрта да тудын молан ты тўняште улмыжым рашемдаш полша. Романыште пел курым утла жапысе түрлө саманын сынжым, кажне саманыште власть кучемысе оза-влакын тыглай енын илышыштыже сай-уда палым кодымыштым ужына.

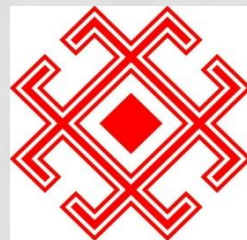
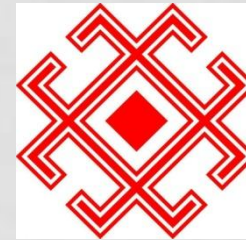

Романыште тўн шотышто ял илыш да у саманыште яллан могай вер ойыралтме нерген каласкалалтеш. Илышнан глобализаций йыжынгыш куснымыж семын ен-влакын шўм-чоныштышт, ушыштышт могай вашталтыш-влак эртымymат ужына.

Книгам Марий Эл Республикын «2013–2020 ийласе жаплан Марий Эл Республикын кугыжаныш национальный политикиже» кугыжаныш программыж почеш савыктыме.

**СПАСИБО ЗА
ВНИМАНИЕ!**

